

„Chiar pe ulițele orașului Iași, în tinerețile mele, am văzut ființe omenești purtând lanțuri la mâini sau la picioare, ba unii chiar coarne de fier animate de frunte și legate prin coloane împrejurul gâtului. Bătăi crude, osândiți la foame și la fum, închidere în închisori particulare, aruncați goi în zăpadă sau în râuri înghetate, iată soarta nenorociților țigani! Apoi disprețul pentru sfințenia și legăturile de familie. Femeia luată de la bărbat, fata răpită de la părinți, copiii răpiți de la sânul născătorilor lor răzleșiți și despărțiți unii de alții și vânduți ca vitele la deosebiți cumpărători în cele patru colțuri ale României“ - Mihail Kogălniceanu, discurs rostit la Academia Romană în ședința Solemnă de la 1 Aprilie 1891, p. 14.

500 de ani de robie

Programul de burse academice pentru cercetarea robiei romilor

România încă nu își cunoaște istoria. Romii încă nu știu de unde vin, ce au făcut strămoșii lor și de ce ar trebui să fie mândri că aparțin acestei minorități.

Robia a fost o realitate a actualului spațiu românesc timp de peste 500 de ani. Pentru mai bine de jumătate de mileniu, termenul de *țigan* (romii au fost principalele victime ale robiei) a desemnat condiția persoanelor care lucrau neremunerat pentru alții (proprietari) și care nu beneficiau de drepturi pentru ei. Zeci de generații de romi au fost vândute, batjocorite și considerate doar niște unelte vorbitoare, statutul lor de „oameni” fiind, deseori, pus la îndoială.

Prima atestare a romilor în actualul spațiu românesc îi arată deja în stare de robie¹. Aceasta stare a continuat până în anul 1856, când la presiunea statelor democratice și a ideilor revoluțiilor europene din 1848, Principatele Române au decis eliberarea tuturor romilor aflați în stare de robie. Trebuie menționat faptul că robia romilor este o chestiune specifică Principatelor, aceasta chestiune fiind unică în Europa.

În cei 500 de ani de robie, istoria înregistrează sute de documente prin care se arată statutul acestora: condiția socio-economică, vânzări, pedepse, forme de organizare intră și extra-comunitare, ocupații, neamuri, relații cu comunitățile învecinate (de neromi) etc. Din păcate însă, aceste resurse istoriografice nu au fost cercetate/analizate, mai deloc, de cercetătorii/studentii romani, multe dintre realitățile acelor vremuri rămânând, încă, ascunse publicului larg.

Foarte multe din realitățile actuale ale comunităților de romi, fie că vorbim de discriminare sau de organizare intra-comunitară, meserii sau modul în care aceștia exploatează resursele

¹ Documenta Romaniae Historica, seria B, Țara Românească, I, București, 1966, p. 19-22

marginale etc, își au originea și explicația în acea tristă perioadă. Studiarea realităților robiei nu înseamnă numai un act de cunoaștere a istoriei, extrem de necesară creării unui sentiment de valorizare etnică și „stima de sine”, ci mai ales o modalitate eficientă prin care putem găsi cele mai bune cai pentru a promova o incluziune socio-economică reală a romilor din România.

În plus, analiza realităților romilor din perioada robiei ar putea ajuta la găsirea unor elemente care să conducă la găsirea unor elemente de coagulare a societății civile a romilor în jurul unor simboluri unanim acceptate.

REGULAMENTUL PRIVIND ACORDAREA BURSELOR

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1 (1) Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară “Împreună” și Romano Butiq vor acorda 5 burse de cercetare a perioadei de robie / sclavie² a romilor.

(1) Bursele de cercetare se acordă persoanelor fizice în condițiile prevăzute de prezentul regulament.

(2) Sumele acordate pentru burse se utilizează numai în scopul pentru care au fost alocate.

Art. 2. - Personalul contractual din cadrul Fundației Agenția de Dezvoltare Comunitară “Împreună” și Romano Butiq nu poate beneficia de burse care vizează prezentul program pe perioada derulării contractului individual de muncă.

CAPITOLUL II

PROCEDURA DE ACORDARE A BURSELOR DE CERCETARE

Art. 3. Bursele de cercetare vor fi acordate pentru cercetarea, documentarea și studierea perioadei de robie / sclavie a romilor.

Teme orientative de cercetare: statutul juridic al robilor / sclavilor în Principatele Române, relația dintre stăpâni și robi / sclavi, căsătoria în perioada robiei / sclaviei, perspective asupra rolului femeii române în perioada robiei / sclaviei, contribuția romilor la dezvoltarea economică a societății feudale și moderne din spațiul românesc.

² Inițiatorii acceptă ambii termeni.

Art. 4. Bursele de cercetare se acordă pe bază de evaluare și selecție, Unul dintre cei 5 bursieri, va fi student la ciclul licență.

Art. 5. Calendarul acordării burselor:

- 15 octombrie 2015 – Lansarea anunțului de selecție
- 16 octombrie- 16 noiembrie 2015 – Perioada de primire a aplicațiilor
- 17-20 noiembrie 2015 – Evaluarea aplicațiilor
- 23-25 noiembrie 2015 – Interviuri
- 27 noiembrie 2015 – Afișare rezultate pe site-ul www.agentiaimpreuna.ro
- 2-4 decembrie 2015 – Depunere de contestații
- 7-9 decembrie 2015 – Soluționare contestații
- 11 decembrie 2015 – Afișare listă castigatori în urma contestațiilor pe site-ul www.agentiaimpreuna.ro
- 14-23 decembrie 2015 – Semnare contracte între Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară “Împreună” și beneficiar și virarea primei tranșe de bani
- 1 ianuarie 2016 – Demararea cercetării

Art. 6. – Perioada de desfășurare a cercetării este de cel mult 12 luni, începând din luna ianuarie 2016. Va fi stabilit un calendar de desfășurare a cercetării împreună cu fiecare beneficiar în funcție de specificul fiecărei cercetări.

Art.7. - (1) Anunțul privind organizarea selecției se va publica pe site-ul Fundației Agenția de Dezvoltare Comunitară “Împreună”, www.agentiaimpreuna.ro, perioada de aplicare va fi de cel puțin 20 de zile.

(2) Anunțul privind organizarea selecției cuprinde: domeniile pentru care se organizează selecția, tipul burselor, perioada de acordare și quantumul burselor, termenul limită de depunere a dosarelor, documentele care vor trebui depuse în dosarul de solicitare, criteriile de evaluare.

Art. 8. - (1) Acordarea burselor de cercetare se face în baza hotărârii comisiilor de evaluare și selecție.

(2) Comisiile de evaluare și selecție sunt constituite dintr-un număr impar de membri, desemnați prin decizia directorului executiv al Fundației Agenția de Dezvoltare Comunitară “Împreună”.

Art. 9. - (1) Fiecare solicitare este analizată de membrii comisiei și evaluată potrivit dispozițiilor art. 7.

(2) Prin hotărârea comisiei se stabilesc rezultatele selecției.

Art. 10. - (1) Lista castigatorilor obținut se va publica pe site-ul Fundației Agenția de Dezvoltare Comunitară “Împreună”, www.agentiaimpreuna.ro.

(2) Contestațiile se pot depune, în scris, în termen de maximum 3 zile lucrătoare de la data publicării listei.

Art. 11. (1) Contestațiile se depun la sediul Fundației Agenția de Dezvoltare Comunitară “Împreună” (Str. Mihai Eminescu, Nr. 124, Sc. C, Et. 6, Ap. 14, sector 2, București), prin fax (021.211.34.29) sau pe e-mail la adresa office@agentiaimpreuna.ro.

(2) Comisia pentru soluționarea contestațiilor va fi alcătuită dintr-un număr impar de membri desemnați prin decizia directorului executiv al Fundației Agenția de Dezvoltare Comunitară “Împreună”. Din comisia pentru soluționarea contestațiilor nu pot face parte persoanele care anterior au fost membre în comisiile de evaluare și selecție.

(3) Contestațiile se soluționează în termen de maxim 5 zile de la data expirării termenului de depunere a contestațiilor.

4) Rezultatele privind soluționarea contestațiilor vor fi făcute publice pe site-ul Fundației Agenția de Dezvoltare Comunitară “Împreună”, www.agentiaimpreuna.ro.

Art. 12. (1) Acordarea burselor de cercetare/pentru studii se face în baza unui contract încheiat între Fundației Agenția de Dezvoltare Comunitară “Împreună” și beneficiar.

(2) Contractul prevăzut la alin. (1) va cuprinde, în mod obligatoriu, clauze privind rezilierea contractului, precum și clauze privind restituirea sumelor acordate în cazul rezilierii contractului.

Art. 13. (1) Cuantumul bursei este de 9000 lei pentru fiecare beneficiar.

(2) Bursele se vor acorda în tranșe, după cum urmează:

- Prima tranșă: 2000 lei
- A doua tranșă: 2000 lei
- A treia tranșă: 2000 lei
- A patra tranșă: 3000 lei

(3) Termenele de acordare a burselor vor fi stabilite împreună cu fiecare beneficiar în funcție de specificul cercetării.

(4) Tranșele (a doua, a treia și a patra) vor fi acordate în baza unei analize³ asupra stadiului cercetării. Documentele în baza cărora se va efectua plata tranșelor vor fi stabilite cu fiecare beneficiar și vor fi menționate în contract.

³ În analiză, se vor avea în vedere următoarele aspecte: dimensiunea și calitatea cercetării și a lucrărilor, corectitudine academică

Art. 14 Pe parcursul realizării cercetării, Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună” și Romano Butiq pot decide creșterea bursei cu maxim 4500 lei. Această creștere se realizează doar la recomandarea coordonatorului, în baza calității cercetării și a demonstrării necesității creșterii bursei.

Art. 15. Cerințe:

- Absolvent de studii superioare (în domenii precum socio-umane, literatură și lingvistică, științe economice, medicină, etc.) sau student în curs la ciclul licență, masterat sau doctorat (în domenii precum socio-umane, literatură și lingvistică, științe economice, medicină, etc.);
- Cunoștințe în metode de cercetare cantitative și calitative;
- Disponibilitate de lucru în cercetare de teren (biblioteci, centre de documentare);
- Persoanele care își asumă apartenența etnică romă sunt încurajate să aplice.

Art. 16. Metoda de selecție

A. Analiza dosarului

- CV actualizat în format Europass (completat online - <https://europass.cedefop.europa.eu/ro/documents/curriculum-vitae>)
- Adeverințe, copii de diplome care dovedesc experiența specifică relevantă
- scrisoare de motivație (400-600 de cuvinte)
- 1 recomandare din partea unui profesor sau din partea unei persoane relevante în domeniu
- plan de cercetare (maxim 3 pagini, planul va cuprinde: tema cercetării, obiective, metodologia cercetării, rezultate așteptate, bibliografie orientativă)

Dosarul de candidatură va fi transmis prin e-mail la adresa office@agentiaimpreuna.ro sau prin poștă la sediul Fundației Agenția „Împreună” (Str. Mihai Eminescu, Nr. 124, Sc. C, Et. 6, Ap. 14, sector 2, București) până la 16 noiembrie, ora 23:59.

B. Interviuul cu toți aplicanții se va realiza la sediul Fundației Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună” sau pe Skype.

Art. 17. (1) Evaluarea dosarului se va realiza în baza grilei de evaluare.

(2) Grila de evaluare va fi publicată pe site-ul Fundației Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună” împreună cu anunțul de lansare a burselor de cercetare.

CAPITOLUL III

DESFĂȘURAREA CERCETĂRII

Art. 18 Fiecare dintre cei 5 beneficiari ai burselor va avea un coordonator de cercetare stabilit de Comisia de selecție numită prin decizie a directorului executiv al Fundației Agenția de Dezvoltare Comunitară “Împreună”.

Art. 19. Coordonatorul de cercetare va avea lunar sesiuni de feedback cu bursierul și vor stabili împreună etapele desfășurării cercetării.